

VIRTUEEL VIADUCT

Kunstenaars reageren op de sloop viaduct Kennispark Twente

PRODUCTIEHUIS OPDRACHT 'VIRTUEEL VIADUCT'

Opdrachtgever: Jeroen Hatenboer

Kunstenaars: Nick Bloemen, Ben Kruisdijk en Conny Kuilboer, Arnold de Bruin, Marina Weddeling, Niek Heideman

De campus van de Universiteit Twente en het Business and Sciencepark moet uitgroeien tot het Kennispark Twente. Voor de gebiedsontwikkeling van het Kennispark Twente is het belangrijk om het gebied als één ruimtelijk geheel herkenbaar te maken en om een vestigingsmilieu te creëren dat ondernemers uitdaagt om zich op dit Kennispark te vestigen.

De gemeente Enschede heeft gekozen het viaduct te vervangen door een gelijkvloerse kruising met verkeerslichten. Deze keuze heeft tegenstand opgeroepen met praktische en financiële bezwaren. Volgens de tegenstanders zal deze ingreep ten koste gaan van de doorstroming van het verkeer tussen Hengelo en Enschede en zijn de kosten voor de uitvoering van het plan vele malen hoger dan bij het behoud van het viaduct. Volgens raadslid en ondernemer Jeroen Hatenboer vormt het viaduct door zijn functie juist een wezenlijk onderdeel van het gebied.

Het Productiehuis van Medialab Enschede is gevraagd een opdracht uit te schrijven aan kunstenaars en architecten die bereid zijn mee te denken in het zoeken naar variaties op de sloop. Niet met als doel het door de raad democratisch genomen besluit ter discussie te stellen, maar om te onderzoeken welke bijdrage creatieven kunnen leveren in ruimtelijke vraagstukken.

Medialab Enschede neemt hierin geen politiek oordeel of standpunt in, maar heeft deze opdracht aangenomen omdat het Productiehuis aan kunstenaars de ruimte wil bieden mee te denken in cultureel planologische vraagstukken.

De grondgedachte in het plan van [Nick Bloemen](#) is de herkenbaarheid van het viaduct als vorm en icoon. Het viaduct is een element dat vanaf twee niveaus beleefd wordt. Vanaf het maaiveld is het een icoon en een toegangspoort naar het achterliggende gebied. Vanaf de snelweg speelt vooral het uitzicht een belangrijke rol en wordt het overkruisen van de poort nauwelijks ervaren. In het ontwerp De Open Poort stelt Nick het viaduct als toegangspoort centraal. Door het toevoegen van de bogen wordt er een perspectivische omkadering gemaakt die mensen onder het viaduct door leidt. Er ontstaat een duidelijke verbinding. Verlichting in de bogen zorgt ervoor dat het kunstwerk ook 's nachts zichtbaar blijft en dat het klimaat onder het viaduct dag en nacht als toegankelijk wordt ervaren. Vanuit het tweede belevingsniveau op de hoogte van de snelweg zullen de bogen gezamenlijk een driehoek vormen met op de punt de universiteit. Hiermee wordt de aandacht op de verbinding gelegd.

Het lokale kunstenaarsduo [Ben Kruisdijk en Conny Kuilboer](#) vormden het viaduct tot een 'looping' zoals je ziet bij kinder-racebanen. Deze 'looping' benadrukt de dynamiek en het onderzoekende karakter van het gebied. Dit

waanzinnige openbare kunstwerk aan de Hengelosestraat zal niet alleen veel bekijks trekken van bezoekers van buiten de stad, maar wordt ook ontmoetingsplek van zowel de Universiteit Twente als het Science Park. Daarbij ontstaat een waanzinnig openbaar kunstwerk.

In het ontwerp van Arnold de Bruin wordt het viaduct vervangen door een grote glazen brug, Onder de brug ontstaat een groene zone die als ontmoetingsplek kan dienen. Deze groene zone kan zijn levendigheid en behaaglijkheid behouden doordat de translucente brug het daglicht toelaat en het weer buiten houdt.

Marina Weddeling plaatste een houten reuzen tafel incl. stoelen boven het viaduct. Een gezellige zithoek is vaak dé ontmoetingsplek thuis. De huidige verkeerssituatie is de ontmoetingsplek van de straat. Van alle kanten komen mensen, auto's en fietsers bij elkaar.

Niek Heideman ontwikkelde een concept waarbinnen kennisoverdracht centraal staat. 10% van het Nederlandse oppervlak wordt gebruikt voor infrastructuur. Infrastructuur kan verbinden, maar ook scheiden. Bij 'kennisoverdracht' hoort samenkomst. Tegen beide zijden van het talud worden collegezalen 'geschoven', die ook functie kunnen doen als congresruimte. Tussen de collegezalen liggen brede trappartijen die beide zijden verbinden. Daarmee wordt het vroegere talud een plek om te verblijven, na te praten, misschien wel te zonnen. Dit plan laat ruimte om in een latere fase kantoortorens en onderzoekscentra toe te voegen boven de bestaande infrastructuur. Daarmee wordt deze plek een poort tot de stad. Dit ontwerp laat zien dat op een plek van innovatief denken een knelpunt uiteindelijk een kans kan worden!

www.medialabenschede.nl

NOOT VOOR REDACTIE: Meer informatie en beeldmateriaal is te vinden op pers.medialabenschede.nl. Bij vragen kunt u contact opnemen met Ella Buzo, marketing Medialab Enschede via ella@medialabenschede.nl